

Κείμενο

Διδασκαλία ξένων γλωσσών στο σύγχρονο ελληνικό σχολείο

Το κείμενο συνιστά απόσπασμα άρθρου της Αγγελικής Καρδαρά το οποίο αντλήθηκε από τον ιστότοπο: <https://www.postmodern.gr/didaskalia-xenon-glosson-sto-sygchronon> με θέμα τη διδακτική των ζωντανών γλωσσών στο σύγχρονο σχολείο. Στο άρθρο περιλαμβάνεται και η συνέντευξη, επιλεγμένο τμήμα της οποίας παρατίθεται στα ακόλουθα.

Το «ταξίδι» στην εκμάθηση ξένων γλωσσών μπορεί σήμερα να γίνει συναρπαστικό μέσω της εκπαίδευσης. Ο εκπαιδευτικός στο σύγχρονο σχολείο έχει περισσότερα μέσα σε σχέση με παρελθούσες εποχές, για να κεντρίσει το ενδιαφέρον των μαθητών του και να τους εισαγάγει στην ξένη γλώσσα με τρόπο δημιουργικό και ταυτόχρονα αποτελεσματικό. Η Δρ. Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας στη Διδακτική της Αγγλικής, Μαρία Σταθοπούλου, παραχώρησε μία πολύ ενδιαφέρουσα συνέντευξη με θέμα τη διδασκαλίας ξένων γλωσσών:

Βασιζόμενη στην πολύχρονη ερευνητική και εκπαιδευτική σας εμπειρία, ποιοι είναι οι πρωταρχικοί στόχοι που είναι αναγκαίο να υλοποιήσει το σύγχρονο σχολείο ως προς την εκμάθηση ξένων γλωσσών;

Είναι σημαντικό το σύγχρονο σχολείο να αναγνωρίζει γέφυρες μεταξύ γλωσσών, να «νομιμοποιεί» τις μεταφορές στοιχείων από τη μία γλώσσα στην άλλη, να αντιστέκεται στην πολιτική του αποκλεισμού των γλωσσών των μεταναστών και να προωθεί τη διδασκαλία της μητρικής γλώσσας αλλόφωνων μαθητών. Επίσης, η εκμάθηση ξένων γλωσσών από μικρή ηλικία πρέπει να ενταχθεί στο πρόγραμμα του σύγχρονου σχολείου, εφόσον συμβάλλει στη συνειδητοποίηση των πολιτιστικών αξιών και επιδράσεων και στην υιοθέτηση ανοικτών στάσεων και ενδιαφέροντος προς τις άλλες γλώσσες και τους άλλους πολιτισμούς.

Ένα ζήτημα που απασχολεί εντόνως τους γονείς στη χώρα μας –και κρίνω πολύ σημαντικό να μας καταθέσετε την άποψή σας επί του θέματος– είναι η “κατάλληλη ηλικία” έναρξης της διδασκαλίας της πρώτης και της δεύτερης ξένης γλώσσας.

Εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, αλλά καλό είναι να έχουμε υπόψη μας τα παρακάτω: νέα ερευνητικά δεδομένα καταδεικνύουν ότι οι μαθητές είναι καλό να ξεκινούν την πρώτη ξένη γλώσσα από την πρώιμη παιδική ηλικία (α΄ ή β΄ δημοτικού), γιατί έτσι μαθαίνουν καλύτερα και κοινωνικοποιούνται μέσω της γλώσσας. Η εκμάθηση ξένων γλωσσών σε πρώιμη παιδική ηλικία ευνοεί –μεταξύ άλλων– την καλλιέργεια

γλωσσικών δεξιοτήτων, την καλλιέργεια αυτοπεποίθησης και θετικής στάσης των μαθητών απέναντι σε άλλες γλώσσες και πολιτισμούς.

Κυρία Σταθοπούλου, ειδικότερα με ποιους διδακτικούς τρόπους και με ποια διδακτικά μέσα πρέπει να γίνεται η εκμάθηση της ξένης γλώσσας στους μικρούς μαθητές και ποια τα προσδοκώμενα εκπαιδευτικά αποτελέσματα;

Ιδιαίτερα, για τις μικρές ηλικίες, τα πολυτροπικά κείμενα (που συνδυάζουν ήχο, εικόνα κ.λπ.) παρουσιάζουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον, αφού διεγείρουν τη φαντασία των παιδιών και τους δημιουργούν κίνητρα για δράση (μίμηση, κίνηση, κ.λπ.) και μάθηση. Επίσης, η μητρική γλώσσα είναι θετικό να χρησιμοποιείται ως μέσο για την εκμάθηση της ξένης, έτσι ώστε, μέσα από τη σύγκριση των γλωσσών, να επιτυγχάνεται η γλωσσική μάθηση.

Η διδασκαλία της ξένης γλώσσας στο σύγχρονο σχολείο μπορεί να γίνει “όπλο” στην αντιμετώπιση του φαινομένου του σχολικού εκφοβισμού;

Μέσα από τη διδασκαλία της ξένης γλώσσας οι μαθητές μπορούν να μάθουν να συνεργάζονται. Επιπλέον, αν εξοικειωθούν με μια γλώσσα διαφορετική από τη δική τους και ευαισθητοποιηθούν περισσότερο σχετικά με τη μητρική τους γλώσσα, μπορούν να αποκτήσουν θετική στάση απέναντι στην ξένη γλώσσα, να αναπτύξουν συναισθηματικές, γνωστικές και κοινωνικές δεξιότητες και, τέλος, μέσα από δραστηριότητες, να μάθουν να συνυπάρχουν, να συνεργάζονται και να λειτουργούν σε ομάδες. Και νομίζω πως αυτό μπορεί να αποτελέσει όπλο κατά του σχολικού εκφοβισμού.

Κυρία Σταθοπούλου, σας ευχαριστώ θερμά και σας εύχομαι μία πολύ δυναμική ερευνητική συνέχεια!

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1α

Να επιλέξεις τη σωστή απάντηση σύμφωνα με το κείμενο:

1) Ο εκπαιδευτικός στο σύγχρονο σχολείο:

- α) μπορεί να διδάξει την ξένη γλώσσα με περισσότερα μέσα από ό,τι στο παρελθόν
- β) μπορεί να διδάξει την ξένη γλώσσα ευκολότερα από ό,τι στο παρελθόν
- γ) πρέπει απαραίτητα να διδάξει την ξένη γλώσσα, επειδή στην τάξη υπάρχουν και παιδιά αλλόγλωσσων οικογενειών.

2) Στο σύγχρονο σχολείο η διδασκαλία των ξένων γλωσσών:

- α) ενισχύει τις γνώσεις και τις δεξιότητες των μαθητών
- β) συμβάλλει στη μετέπειτα επαγγελματική και κοινωνική αποκατάσταση των μαθητών

γ) προωθεί την ανεκτικότητα και το ενδιαφέρον προς τους άλλους πολιτισμούς.

3) Στο κείμενο υποστηρίζεται ότι η διδασκαλία των ξένων γλωσσών στην πρώιμη παιδική ηλικία:

α) ανταποκρίνεται στους προβληματισμούς των γονέων για τη γνωστική ανάπτυξη των παιδιών τους ·

β) συμβάλλει στην αυτοπεποίθηση και την κοινωνικοποίηση των μικρών παιδιών·

γ) είναι χρήσιμη, αλλά πρέπει να αποφεύγεται για να μην επιβαρύνονται πολύ τα παιδιά.

4) Η μητρική γλώσσα μπορεί να χρησιμοποιηθεί κατά την εκμάθηση της ξένης:

α) έτσι ώστε οι μαθητές να κατακτούν ταυτόχρονα δύο γλωσσικούς κώδικες·

β) για να μπορούν οι μαθητές, μέσω της σύγκρισης, να μάθουν καλύτερα και τις δύο γλώσσες·

γ) για να διευκολύνονται οι μαθητές στην κατανόηση και την εκμάθηση των δύσκολων λέξεων.

5) Η διδασκαλία της ξένης γλώσσας μπορεί να βοηθήσει στην αντιμετώπιση του προβλήματος του σχολικού εκφοβισμού, εφόσον οι μαθητές, μέσω της ξένης γλώσσας,:

α) μαθαίνουν να συνυπάρχουν, να λειτουργούν σε ομάδες και να συνεργάζονται

β) καλλιεργούν αφενός την εκτίμηση προς τον δικό τους πολιτισμό και αφετέρου την ανεκτικότητα προς τον ξένο

γ) αναπτύσσουν στάσεις και συμπεριφορές κατευνασμού των αντιθέσεων και διαλλακτικότητας.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 1β

Να συνοψίσεις σε 60-80 λέξεις γιατί κρίνεται απαραίτητη η διδασκαλία ξένων γλωσσών κατά την πρώιμη παιδική ηλικία, σύμφωνα με το κείμενο.

Μονάδες 20

ΘΕΜΑ 2α

Στην πρώτη παράγραφο του κειμένου η δημοσιογράφος επιχειρεί μια σύγκριση με τη μορφή της αντίθεσης, για να οργανώσει την εισαγωγή της στη συνέντευξη. Ποια είναι τα δύο σκέλη της σύγκρισης και με ποιο κριτήριο αυτή γίνεται;

Μονάδες 20

ΘΕΜΑ 2β

Ποιο είδος σύνταξης (ενεργητική –παθητική) χρησιμοποιείται στα δύο ακόλουθα αποσπάσματα του κειμένου;

- Είναι σημαντικό το σύγχρονο σχολείο να αναγνωρίζει γέφυρες μεταξύ γλωσσών, να «νομιμοποιεί» τις μεταφορές στοιχείων από τη μία γλώσσα στην άλλη, να αντιστέκεται στην πολιτική του αποκλεισμού των γλωσσών των μεταναστών και να προωθεί τη διδασκαλία της μητρικής γλώσσας αλλόφωνων μαθητών.

- Η εκμάθηση ξένων γλωσσών σε πρώιμη παιδική ηλικία ευνοεί την καλλιέργεια γλωσσικών δεξιοτήτων...

Να μετατρέψεις τη σύνταξη στο αντίθετο είδος, αρχίζοντας ως ακολούθως:

- Στο σύγχρονο σχολείο είναι σημαντικό
- Η καλλιέργεια γλωσσικών δεξιοτήτων

Μονάδες 10

Θέμα 3

Να εκφράσεις τη συμφωνία ή τη διαφωνία σου με τη θέση που διατυπώνεται στο κείμενο ότι η εκμάθηση ξένων γλωσσών μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού, παραθέτοντας τυχόν παραδείγματα από τη σχολική σου ζωή. Το κείμενό σου θα είναι ομιλία που θα εκφωνηθεί στο πλαίσιο μαθητικής εκδήλωσης με θέμα «ο σχολικός εκφοβισμός σήμερα». (250-300 λέξεις

Μονάδες 40

